

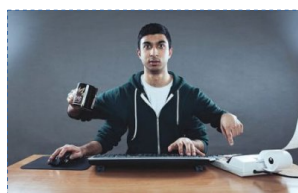
Hauek dira gazteen lan-baldintzak

Sekuentzia honetan ataza hauek egingo dituzu:

- Langile-mota batzuen eta besteen arteko konparaketa egin, eta ahoz komentatu.
- Elkarriketa entzunda, egiak eta gezurrak identifikatu.
- "Prekarioka" jokuari buruzko elkarriketa entzunda, galderen erantzun zuzenak aukeratu.
- Zure sare sozialera mezu laburra idatzi.

Kontratutik kontratura alde ederra dago!

Badakizu langile bekadunek zein lan-baldintza izaten dituzten? Begiratu beheko irudiak; horietako bat langile bekadun bati dagokio. Zein ezaugarri dagokio lan-baldintza "arruntak" dituen langile bati eta langile bekadunari? Aukeratu ematen zaizkizun aukeren artean.

Nolako lan-kontratua du?

Behin-behinekoa	☐	☐
Epe luzerakoa edo behin betikoa	☐	☐
Epe oso motzerakoa, ordu edo egun batzuetakoa	☐	☐
Ordezkapen-kontratua	☐	☐
Besterik?.....		

Eta bere soldata?

Oso baxua edo eskasa	☐	☐
Ez oso altua, baina duina	☐	☐
Nahiko ona	☐	☐
Bere lanpostuari dagokiona	☐	☐
Besterik?		

Eta nolako ordutegia dauka?

Ordu askotakoa	☐	☐
Goizekoa bakarrik	☐	☐
Malgua, astero aldatzen dena	☐	☐
Urte osoan, ordutegi finkoa	☐	☐
Besterik?		

Ezagutzen duzu langile bekadunik?
Kontatu bere kasua.

Langile bekadunen lan-baldintzak

Entzun Itsaso eta Garik gazteek dituzten lan-baldintzei buruz zer dioten eta bereziki gazte bekadunei buruz. Lehendabizi irakurri beheko baieztapenak, eta ondoren, entzun bitartean, egiak eta gezurrak identifikatu behar dituzu.

	Egia	Gezurra
Enpresa askotan ez dute bekadunik plantillan hartu nahi.		
Gazte bat kontratatzeagatik administrazioak era guztietako laguntzak ematen dizkiete enpresei.		
Lanpostu bat sortzearen izenean, azken urteotan joera handia dago edozein gauza onartzeko.		
Administrazioak bere esku dagoen guztia egiten du gazteen lan-baldintza duinak sustatzeko.		
Enpresetan askotan elkartzen dira bekadunak beraien lan-baldintzak hobetzea eskatzeko.		
2011ean lortu zen bekadunek eta praktiketako langileek araudi bat izatea lan-baldintza batzuk betetzeko.		
Gariren ustez, bekadunen lan-baldintza duinak defenditzea ez dagokio bakarrik bekadunen kolektiboari.		

Zer da "Prekarioka"?

Euskadiko Gaztediaren Kontseilukoek izan duten ideia bitxi baten berri emango digute elkarrizketa honetan. Oka jolasaren ideia hartu eta prekarioka izeneko jokoa atera dute. Zein helbururekin atera ote dute joko hau? Aukeratu erantzun zuzena. Eta ataza egitean, hipotesia alderatzeko aukera izango duzu.

Nire ustez, Prekarioka jokoa helburu honekin atera dute:

- ☐ Gazte langabetuen alde dirua biltzeko.
- ☐ Adierazteko gazteek bizi duten lan ez egonkortasuna ez dela jolas bat.
- ☐ Gazteei adierazteko ez dutela edozein lan hartu behar.

Zein helbururekin egin dute prekarioka jokoa?

- ☐ Enpresariei erakusteko gazteek zein lan-baldintza kaxkarrak dituzten.
- ☐ Gazte langabetuen alde dirua biltzeko.
- ☐ Adierazteko, gazteek bizi dituzten lan-baldintza prekarioak ez direla jolas bat.

Zergatik aukeratu dute Oka jokoa?

- ☐ Askorentzat oso joko ezaguna delako.
- ☐ Gazteen lan prekarioa aurpegi askorekin aurkezteko aukera ematen duelako.
- ☐ Joko hau gazteei asko gustatzen zaielako.

Jokoaren kutxatila bakoitzean zer irudikatu dute?

- ☐ Enpresariak egiten dituzten kontratu-mota desberdinak.
- ☐ Gazteek bizi dituzten lan-egoera edo kontratu-mota desberdinak: praktikako kontratuak, autonomo faltsuak...
- ☐ Gazteek dituzten arazo-mota desberdinak.

Zer lortu nahi izan dute joko honen bitartez?

- ☐ Administrazioak gazteentzako diru laguntza gehiago ematea.
- ☐ Administrazioa jabetzea zer den benetan gazteen lan ez egonkortasuna.
- ☐ Gazteak lan prekarioaren aurka mobilizatzea.

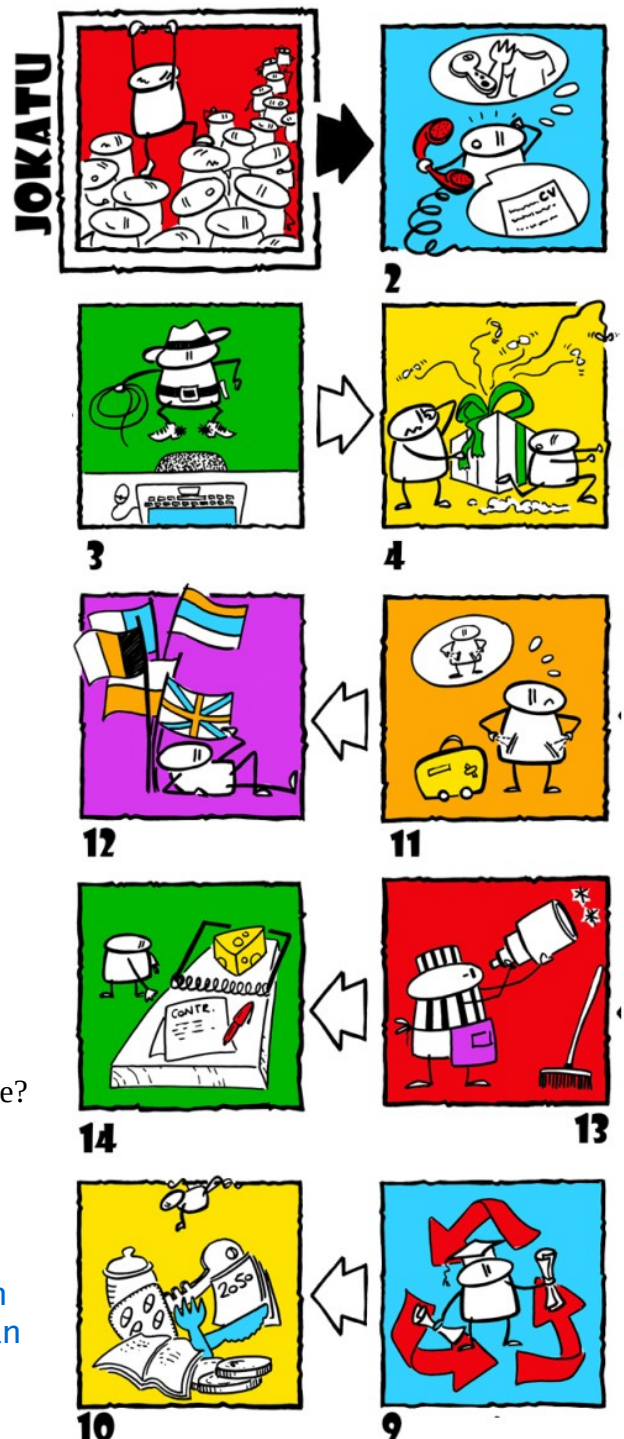
Prekarioka: idatzi sare sozialean

Idatzi mezu labur bat zure sare sozialean, prekarioka jokoaren berri emateko. Webgunearen funtzionamenduaz eta helburuez informazio gehiago lortzeko, nahi izanez gero, webgune honetan sar zaitezke.

GIDOI HAU ERABIL DEZAKEZU:

- Zer da prekarioka jokoa eta bertan zer aurkitu daiteke?
- Zein helbururekin sortu zen?
- Esteka gehitu eta jendea bertan sar dadin animatu.

Ekin lanari. Idatzi mezu laburra zure sare sozialean, gehienez bost lerrotan. Eta mezuan gehitu www.prekarioka.org-rako esteka, bertan sar daitezen animatuz.

Zuzenketa orria

Langile bekadunen lan-baldintzak

	Egia	Gezurra
Enpresa askotan ez dute bekadunik plantillan hartu nahi.	✓	
Gazte bat kontratatzeagatik administrazioak era guztietako laguntzak ematen dizkiete enpresei.		✓
Lanpostu bat sortzearen izenean, azken urteotan joera handia dago edozein gauza onartzeko.	✓	
Administrazioak bere esku dagoen guztia egiten du gazteen lan-baldintza duinak sustatzeko.		✓
Enpresetan askotan elkartzen dira bekadunak beraien lan-baldintzak hobetzea eskatzeko.		✓
2011ean lortu zen bekadunek eta praktiketako langileek araudi bat izatea lan-baldintza batzuk betetzeko.	✓	
Gariren ustez, bekadunen lan-baldintza duinak defenditzea ez dagokio bakarrik bekadunen kolektiboari.	✓	

Zer da "Prekarioka"?

1. Zein helbururekin egin dute prekarioka jokia?

- ✓ Adierazteko, gazteek bizi dituzten lan-baldintza prekarioak ez direla jolas bat.

2. Zergatik aukeratu dute Oka jokia?

- ✓ Gazteen lan prekarioa aurpegi askorekin aurkezteko aukera ematen duelako.

3. Jokoaren kutxatila bakoitzean zer irudikatu dute?

- ✓ Gazteek bizi dituzten lan-egoera edo kontratu-mota desberdinak: praktikako kontratuak, autonomo faltsuak...

4. Zer lortu nahi izan dute joko honen bitartez?

- ✓ Administrazioa jabetzea zer den benetan gazteen lan ez egonkortasuna.

Zer da "Prekarioka"?

ESATARIA . Eta orain e ... gazteekin jokatzera goaz baina ez jolastera inondik inora e? Euskadiko Gaztediaren Kontseilukoek ba "Prekarioka" izeneko jokoa aurkeztu dute eta horren berri eskatu behar diogu Amaia Elortzari. Arratsaldeon Amaia!

AMAIA ELORTZA . Arratsaldeon.

ESATARIA . Amaia, EGKren enplegu eta etxebizitza gaietarako teknikaria da, eta gaur ba "Prekarioka" aurkeztu dutenetako bat da. E ... prekarietatearen oka , oka jokoa izango da noski aurkeztu duzuen, e ... Amaia azal diguzu zergatik e ... egin duzuen joko hori.

AMAIA ELORTZA . Bai, ba bueno guk e ... joko honekin azaleratu nahi izan ditugu ba gaztediaren prekarietatean e... ba aurkitzen ditugun egoera anitzak, eta egin nahi izan dugu joko batekin bereziki salatu nahi dugulako, e ... ba gure prekarietatea ez dela jolas bat , ez? Eta oso ..., gure bizitzetan e ... oso eragin handia duela. Eta bueno ba erabili dugu oka jokoa, e ... ematen digulako aukera prekarietatea ba esan bezala, aurpegi anitzekin aurkezteko, ze ba kutxatila bakoitzean e ... egoera ezberdin bat, edo kontratu mota ezberdin bat aurkeztu dugu, eta irudikatzen zelako oso ondo, ba prekarietatearen munduan zelan gazteok mugitzen garen, kasik ausaz bezala ez? E ... egoera batetik bestera baina ezberdintasun batekin, ba azkeneko kutxatilara heltzen garenean ez dela jokoa bukatzen.

ESATARIA . Mmm, praktika kontratuak, beketako lan baldintzak, autonomo faltsuak, horrelako kasilerok jarri dituzue 24 horien artean ezta?

AMAIA ELORTZA . Bai, hala da. E ... kutxatila batzuetan, e ... agertzen dira gazteei bereziki eragiten diguten egoera batzuk, ba hein handi batean gazteok topatzen ditugulako egoera horiek, ba adibidez langabezia, epe luzeko langabezia, e ... edo bueno ezkutupeko lana, baina baita ere legeak berak, gazteoi bakarrik eskaintzen dizkigun kontratu mota batzuk. Adibidez ba, e ... praktika ez laboralak, bekak, praktika-kontratuak, eta bai gure helburua da benetan, e ... administrazioa jabetzea zer den gaztediaren prekarietatea ez? Ez dela hitz huts bat ez? Askotan ..., bueno prekarietatea, zer da? Behin-behinekotasuna? Ez, aurpegi asko eta pila bat ditu eta ezagutu behar dira ze askotan, administrazioak berak egiten dituen neurriak, ba gaztediaren enplegua sustatzeko, askotan gure prekarietatea sustatzen dute ere, ez?

ESATARIA . Eta EGKren joko hau ikusteko www.prekarioka.org-n (bi "k"z) sartuz gero, ikusi dezake ezta?

Transkripzioak

Langile bekadunen lan-baldintzak

Beno, hilean behin egiten dugu hemen mezularian zita gazteekin eta badakizue zeintzuk izaten ditugun gonbidatu: alde batetik, Itsaso Andueza, Euskadiko gaztediaren kontseiluko koordinatzailea. Arratsalde on Itsaso.

ITSASO.- Kaixo, arratsalde on!

ESATARIA.- eta Garikoitz Nazabal izaten da gure beste gonbidatuetakoa bat, EHNEko Gipuzkoako presidente dena. Arratsalde on Gari, zer moduz?

GARI.- Arratsalde on!

ESATARIA.- Urte berri on bioi e! Gazteen lan-baldintzen inguruan hizketan hasi nahiko nuke gaurko tartea. Ez dakit atzo entzun zenuten Josu Erkoreka sailburua, atzo Radio Euskadin izan zen. Enpresari asko, ez guztiak, baina bekadunekin lan egiten ohitu direla, eta zenbaitek ez dituztela bekadunak plantillako langile egin nahi. Entzun genuen zerbaite da, eta horren inguruan, ba, ez dakit kontu.., azpimarratzeko moduko kontua iruditua zaigu.

ITSASO.- Nik ere aipatu nahi nuena zen, Erkorekak esan duena, azken finean arrazoa dauka, baina zergatik gertatzen da hori? Enpresa batek laguntza bat edo onura bat eduki baldin badu pertsona gazte bat kontratatzeagatik, nolana hiko baldintzatan, eta orain pertsona gazte hori baldintza duinetan kontratatzeke beste baldintza batzuk behar baditu, edo ez badu onurarik edo laguntzarik jasoko, normala da ez? Ez nahi izatea, orduan ez dakit...

GARI.- Ez dakit, zer pentsatua ematen duena baita ere, gauza asko egiten ditugu nahiaren baitan ez daudenak ez? Orduan, ez dakit, legalki borondatearen baitan geratu beharra askotan pezetari begira egiten den planteamenduan.., merkeenaren atzetik dabilenak. Badauzkagu beste esparru askotan muga legalak ez? Esaten dena.. hau egitea daukazu, hau ez daukazu egiterik.. orduan kasu horretan iruditzen zait azken urteotan joera handi samarra egon dela edozein gauza asko onartzeko. Eta bai, ba lanpostuak sortzearen izenean.... eta abar, aste honetan ere entzun zen ez?, ez dakit zenbat lanpostu sortuko direla progresiboki.. orain, denak egiten duten galdera eta inork esaten ez duena: zein kondiziotako lanpostuak izango diren. Orduan, eta batez ere horrek gazteen, hau da emakumearen kasuan zer pasako da?

ITSASO.- Hori da! Osea azkenean nik uste administrazioaren esku dagoela araudiak edo mugak jartzea ez? Gero, borondatearen esku uzten baldin bada, gerta daiteke hori ez?

ESATARIA.- Behintzat, gazteen borondatea ez dela izaten bekario mugagabeak izatea ez?

ITSASO.- Ez. (farre eginez)

ESATARIA.- Baina, bekario protesta gutxi ikusten da hala ere, ez?

GARI.- Zeren protesta ikusten da?

ITSASO.- Eta existitzen dira e! Igual ez dira ikusten, baina existitzen dira. Eh, ...

ESATARIA.- Baina galdera mardula da e!

ITSASO.- Bai, baina badaude plataformak, osea, adibidez, enpresa batean zenbat bekario egon daitezke? Enpresa batean errazago da langileak elkartzea langileen eskubideak defendatzeko bekarioak elkartzea baino. Ze, gutxi daude, baina badaude plataformak eta beraien aldarrikapenak eta badituzte. Duela gutxi, 2011ean lortu zen bekarioek eta praktiketako langileek ba, nolabaiteko baldintza batzuk betetzeko araudi bat. eta beno, ba gauza horiek lortu dira aldarrikapenei esker, baina igual ez dira asko entzuten, edo ez dira ikusten.

ESATARIA.- Zer da, zarata gutxi ateratzen dela oro har? Gari zuk hori esan duzunerako? Baina, zeren protesta ikusten da? Zerbaitengatik esango duzu...

GARI.- Ez, ez dakit.. igual, sentsazio bat, edo jendearekin pixkat hizketan, e asimilatzeke gaitasun handia hartu dugula azken urte mordo batean ez? Ez dakit, bonbardeo handia izan dugulako krisia dela, goseak akabatuko garela, e, ez dakit, uko egiten diegu ba, urte askotako borrokaren ondorioz nolabait gizarte orekatuago baten aberastasun banaketaren bidean, ba, gure gurasoen garaitik eta lan pila bat egin da, borroka pila bat egin da, lortu diren eskubide batzuk, tristea da eskubideak lortu beharra, gureak izan beharko lukete. Eta, orain, berriz, horixe, daukagun apurra galtzeko beldurrez erresignatu egiten ote garen, eta edozein gauza onartzen ote dugun ez? Eta bekadun hauen kasuan, baita ere, ez dut uste kolektibo jakin baten gain egon beharko lukeenik bere duintasunaren defentsa bila ez? Osea, klase-kontzientzia deitzen den hori, garai batean existitzen omen zen. Ez dakit orain non ote daukagun. Langile bat izan, igual zait tornero izan, bekadun bat izan, kontratu tipoaren arabera, langilea da, ordun.. elkarri laguntzeko joera ere eduki behar genukeela.